

POSUDEK MAGISTERSKÉ PRÁCE

studenta Martina Kuxe s názvem

Sborová tvorba Györgye Kurtága

Celkové hodnocení práce (včetně kritických výhrad):

Hodnocení teoretické části práce pana Martina Kuxe bylo příjemné, protože práce představovala koherentní celek a autor dodržel ve všech jejích částech to, co si v jejím úvodu předsevzal.

Ocenila jsem zvláště autentický postřeh diplomanta, kterým sice stručně, zato velmi trefně zachytil specifika Kurtágoва tvůrčího procesu ve sborové tvorbě. Totiž poukázáním na de facto instrumentální způsob zacházení s lidským hlasem ve skladbě Omagge a Luigi Nono, a naopak, na použití instrumentů ve funkci vokální v cyklu Písně zoufalství a smutku. Rolí nástrojů je tady přidání nového tónu k lidskému hlasu a v neposlední řadě i usnadnění nastudování tohoto vokálního cyklu.

Dále se diplomantovi podařilo skvěle vystihnout vztah hudby a textu u Kurtága. Je to jeho vyjádření vnitřního pocitu z básní, přestože si text většinou skutečně drží svou izolovanost od hudby. Tato svébytnost ale pramení z Kurtágovy úcty k básnickému umění, jak správně podotýká diplomant. V případě a cappellového zpěvu to ovšem způsobuje nesmírnou obtížnost při nastudování a předpokládá tu nejvyšší úroveň pěveckých i intonačních schopností tělesa. Přesto ale ve výsledku Kurtág docílí sounáležitosti s básnickovým sdělením.

Ve 2. kapitole své práce diplomant v části geneze obou rozebíraných sborů čtenáře velmi zevrubně seznamuje i s konotacemi týkajícími se vzniku použitých básní i života a díla básníků a básnířek. To určitě usnadňuje chápání hudebního zvuku, který vzniká při poslechu Kurtágovy kompozice. Jde totiž v každém případě o náročný poslech, a aby bylo možno z něho vytěžit pocit krásy a naplnění, je třeba se do něho ponořit několikrát za sebou a s možností jasného porozumění textu. To ostatně i pan Martin Kux uvádí v úvodu celé práce.

Analýza obou Kurtágových kompozic je vypracována poctivě a z odborného hlediska správně a srozumitelně.

Dále jsem ocenila závěrečné subjektivní zhodnocení obou sborů, které diplomant vyjádřil sice s úctou k autorovi, přesto razantně a stručně. Také popis vlivu Kurtágova způsobu komponování na práci diplomanta při komponování jeho vlastních prací byla přínosná, včetně zamyšlení nad možnostmi jejich interpretace v aktuální situaci kultury v České republice. Tato poznámka nepochybně vychází z osobní zkušenosti s provedením kantáty *Un amour mystique et solitaire*. Jeho skladba totiž není zdaleka tak náročná jako skladby Kurtágovy, a přesto, aby mohla být posluchačem vnímána beze zbytku ve smyslu autorova zápisu, potřebovala by daleko delší přípravu i vyšší úroveň sborového tělesa.

Několik drobných kritických výhrad k teoretické práci:

1/Příliš široký rozkmit při ozřejmování básní vybraných Kurtágem navozuje někdy rozpad soustředění pozornosti čtenáře na hlavní téma, čímž jsou Kurtágovy kompozice a názor diplomanta na jejich zpracování. Mám na mysli zacházení do příliš velkých podrobností při vzniku básní (viz např.: několikeré opakování věty o slovní hříčce u Lermontova, nebo zevrubné vysvětlení časového sledu ve vývoji básničky Achmatové).

2/Vysvětlení indiferentního označování délek tónů a pauz, jak je uvádí Kurtág v legendě k Omaggio a Luigi Nono, považuji z jeho strany spíše za snahu navodit chorální způsob cítění melodie při nastudování. Také členění gest a frází pomocí přerušované taktové čáry a používání cesur vychází dle mého mínění ze snahy upozornit dirigenta na tento způsob interpretace při zachování standartního způsobu notace (viz udání přibližného pulzu pouze hlavičkou noty).

3/V případě, že by se měla práce vydat, vyžadovala by ještě poslední korekturu několika drobností v pravopisu.

Magisterskou práci **Sborová tvorba Györgye Kurtága** studenta Martina Kuxe hodnotím známkou A

V Praze dne 3. 5. 2020

Olga Ježková